

Magdaléna Martišková

Jablko v župane

Nie všetky jablká sa urodia veľké a krásne. Niektoré sa sotva zmestia do dlane, pokojne by ste mohli hádať, akej sú farby, lebo medzi prstami ich takmer nevidno. Tie malé u nás v humne boli občas trochu otlčené, lebo skôr samé opadli, než by ich niekto odtrhol rovno zo stromu a zjedol. Také šťastie mávajú len veľké a krásne jablká. Aj šupku mávajú tie malé inú. Takú, ako má babka tvár. A práve babka ich má najradšej a vie ich raz-dva obhájiť. Napríklad takou obyčajnou otázkou:

„Kedy je dobré malé jablčko?“

Babka, babka, to už vie predsa každé malé dieťa: „Keď nie je veľké, predsa!“

Vždy pozbierame malé popadané jablká a vyberieme z nich zopár najkrajších. Žmurkneme na babku.

„Ideme ich poobliekať?“ zasmeje sa babka a my jej zatlieskame. My, to som ja Klárka a moje sestry Ivka a Evka. Máme babku, máme mamu a jedna druhú a veľa, veľa jablčok. Aj u susedov majú veľa, veľa jablčok, ale majú aj hrušky, čerešne, slivky, bazén a psa. A volajú sa Rybároví, aj keď práve ryby nemajú. Zato my máme len tie jablká, ale aj sa voláme Jablčnikové. Ja som Klára Jablčniková, Ivka a Evka sú Jablčnikové, aj mama je Jablčniková, len babku volajú Jablčnica.

„Tetka Jablčnica, veď vy máte tie vnučky ako také jabĺčka, pekné, červené. Najmä Klárka, tá je aj guľatučká ako to jablko!“

A je to tu. Tak to vidíte, čo vidia všetci. Áno, som guľatá. Mám guľatú tvár aj telo, aj ruky. Rada jem a rada aj varím. S babkou najradšej, lebo tá vie také recepty ako nikto iný. Napríklad v celom našom mestečku preslávené Jablká v župane. Veď kto iný by obliekal jablká?! Navyše do županu! Dobre počujete. To dokáže iba moja babka! A tak trochu ja. Čokoľvek sa u nás v mestečku deje, jablká v župane nesmú chýbať. Na hodoch, oslavách, počas sviatkov, na remeselných trhoch ani na jarmoku.

To zoberiete jablká, umyjete ich a vydlabete v nich dieru, aby ste ich zbavili jadierok. Do tej diery potom dáte cukor zmiešaný so škoricou a s nasekanými orechmi. Urobíte sladké cesto, nakrájate ho na štvorce a každé jablko zabalíte do jedného štvorca. Poriadne popritláčate, aby jablká ani len nenapadlo sa počas pečenia vyzliecť. A dáte piecť.

Babka nám prezradila, že tento recept má ešte od prababky, ktorá slúžila u bohatých paničiek vo veľkomeste. Taká bohatá panička má samé perly a kožuchy, drahé šaty a topánky na vysokých podpätkoch a jedáva iba samé „fajnové“ veci. Napríklad jablká v župane. Obyčajné jablko zo stromu by taká panička ani do úst nedala.

Tak to vrela babka, a tak som to aj ja vysvetlila spolužiakom, keď sme raz na hodinu slovenčiny mali doniesť náš obľúbený recept. Ale neviem, či mi uverili, lebo sa smiali, že o nijakých jablkách v župane určite vo veľkom meste nikdy nepočuli. A potom sa smiali aj cez prestávku, keď ich nevidela pani učiteľka, a vraveli, že ja som to jablko raz musela celé prehltnúť, lebo nielenže sa volám Jablčníková, ale aj vyzerám, akoby som zhltna jablko aj so županom.

Veď hej, zjedla, ale také jablko v župane sa normálne hryzie, má chrumkavé pocukrované cesto, je sladké a mäkučké a nemusíš sa báť, že ti zabehne jadierko. Také jablko v župane môže zjesť celé a ešte si obliznúť všetkých päť prstov, ale len tajne, lebo to sa robiť nesmie.

Možno by sa na jablká v župane aj zabudlo, keby pani učiteľka jedného dňa...

„Dievčence, čo by ste povedali, keby sa z vás na jeden deň stali ozajstné modelky? V našom mestečku totiž budú otvárať nový obchod s módnym oblečením a poprosili nás, či by počas trhov dievčatá z našej triedy nechceli odprezentovať ich ponuku. Čo vy na to?“

„To ako faáákt? Naozaj? Budeme predvádzať modely, choďiť po móle a budú na nás svietiť svetlá z reflektorov?“ ozvala sa Betka Rybárová, ktorá síce nemá doma ryby, ale zato majú bazén.

„Presne tak. Na námestí bude pódium s predvádzacím módom a okolo budú stoličky pre návštevníkov. Predvediete modely z obchodu. Bude to výborná reklama,“ nadchýnala sa pani učiteľka.

Kto by už netúžil byť modelkou?

Jasnačka, všetky baby sa prihlásili a, nebudem klamať, aj ja.

„Klára! Ty a modelka? To nemyslíš vážne!“ zhrozila sa Nikol Zobáková, ktorá síce nemá zobák, ale má najväčšie ústa z celej našej triedy.

„Modelky predsa musia byť štíhle a ty... ty si ako... ako...“

„Ale, dievčence! Modelky nemusia byť len štíhle, dnes sa považujú za krásne všetky typy. A práve tie jedinečné sú najžiadanejšie,“ skočila jej do reči pani učiteľka, aj keď sa to nemá, ale pani učiteľka vie, čo je dobré a čo nie. A toto pre

Petra Pekarovič Oravcová

Keby som mal stroj času...

Viete si predstaviť tú krásu,
keby som vlastnil stroj času?

Prežil by som každú veľkú udalosť
a zážitkov nikdy nemal dosť.

Pyramídy stavať, vidieť súboj rytierov,
dinosaurov kŕmiť, to by bolo snov.

Navštevoval by som rôzne osobnosti,
zabavil sa s nimi do sýtosti.

Určite by mali záujem,
aby som ich za odplatu zobral sem.

Spolu by sme sadli do rakety,
čo rýchlejšie ako svetlo letí.

Každý týždeň by sem niekto iný
z minulosti prišiel na prázdniny.

Iste by si išli oči vyočiť
a ja by som vedel s nudou zatočiť.

Štefánika by som zobral na letisko,
z domu to mám namojveru blízko.

Vyšli by sme do hvezdárne na kopci,
teleskopmi pozerali do noci.

Uvidel by, ako sa nám žije,
a pocítil možno kúsok nostalgie.

Mozart by bol zasa prekvapený,
ako sa štýl hudby rýchlo mení.

Elektrickú gitaru by zobral do ruky
a vylúdlil dáke vtípné pazvuky.

To už ale stáli by sme na koncerte,
ja a Caesar, neverte mi a či verte.

Na pódiu Andrej Sládkovič
repoval by svoje verše ako nič.
Elvis by ma učil skvelé pohyby,
večer by sme zašli spolu na ryby.

Titanic by po Liptovskej Mare plával,
nik by sa tam ľadovcov už neobával.

Andrés Sandoval, Brazília